

Mateřská škola Brno, Hatě 19, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„Kolotoč zážitků“

Naše motto: *„Pomoz mi, abych to dokázal sám.“*

Obsah ŠVP

- 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY**
- 2. CHAREKTERISTIKA ŠKOLY**
- 3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**
  - 3.1 Věcné podmínky**
  - 3.2 Životospráva**
  - 3.3 Psychosociální podmínky**
  - 3.4 Organizace vzdělávání**
    - 3.4.1 Režim dne
    - 3.4.2 Provozní doba Mateřské školy
    - 3.4.3 Uzavření Mateřské školy v době hlavních a vedlejších prázdnin
  - 3.5 Řízení Mateřské školy**
  - 3.6 Personální a pedagogické zajištění**
  - 3.7. Spoluúčast rodičů**
  - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**
  - 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných**
  - 3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let**
- 4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ**
  - 4.1 Charakteristika tříd**
  - 4.2 Přijímání dětí**
- 5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**
  - 5.1 Hlavní myšlenky programu – filosofie školy**
  - 5.2 Cíle vzdělávacího programu**
  - 5.3 Metody a formy vzdělávání**
- 6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH**
  - 6.1 Barevný podzim**
  - 6.2 Bílá zima**
  - 6.3 Zelené jaro**
  - 6.4 Veselé léto**
- 7. EVALUAČNÍ SYSTÉM**
- 8. SEZNAM PŘÍLOH**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název školy

Mateřská škola Brno, Hatě 19, příspěvková organizace

Adresa

Hatě 81/19, 621 00 Brno – Ivanovice

IČO

71012265

Ředitelka školy

Mgr. Daniela Sluková

Kontakty

+420 549 271 285

+420 723 509 472 (ředitelka MŠ)

mshate@mshate-brno.cz

www.mshate-brno.cz

Zřizovatel školy

Statutární město Brno

Úřad městské části Ivanovice

Mácova 3

621 00 Brno

Číslo jednací

MSH19/3000/2019

Název programu

Kolotoč zážitků

ŠVP zpracovala

Mgr. Daniela Sluková ve spolupráci s pedagogickými pracovníci školy

ŠVP projednán na pedagogické radě

29. 8. 2019

Účinnost dokumentu

Od 1. 9. 2019

Platnost dokumentu

Do 31. 8. 2023

Aktualizováno dne

-

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola v Brně - Ivanovicích zahájila svou činnost 6. 2. 1975 v adaptované vile.

Budova je umístěna na konci velké zahrady v klidném prostředí přímo u lesa, asi 300m od ulice Hatě.

V období od počátku činnosti Mateřské školy do roku 2003 – podle potřeb NV města Brna, Školského úřadu a obce byla střídavě jednotřídní a dvoutřídní.

Dnem 1. 1. 2003 se MŠ Hatě stala příspěvkovou organizací – získala právní subjektivitu, jejímž statutárním zástupce je ředitelka Mateřské školy.

Zájem rodičů o přijetí dětí do MŠ již několik let převyšoval kapacitní možnosti.

Proto byla v říjnu 2011 zahájena a červnu 2012 ukončena stavba nové budovy se 2 třídami a rekonstrukce stávající budovy. Dvoupodlažní budova Mateřské školy je koncipována na kapacitu 81 dětí, které jsou od září 2019 zařazovány do jedné věkově homogenní třídy pro předškoláky a dvou věkově heterogenních tříd pro mladší děti. Třídy pro mladší děti jsou umístěny v nové budově Mateřské školy, třída pro předškoláky pak v budově původní.

Prostory školy jsou rozděleny na dvě budovy, které jsou spojeny krčkem, v němž je umístěn hlavní vchod do MŠ. V původní budově školy je umístěna třída pro předškoláky, zázemí pro personál školy, šatny pro děti i personál a přípravná jídl. V nové budově jsou umístěny dvě třídy se šatnami pro děti a personál, přípravnou jídl. a výdejnou stravy. Každá třída je rozdělena na hernu, kde také probíhá odpolední odpočinek dětí, oddělení pro individuální aktivity dětí, oddělení pro výtvarné činnosti. Ke každé třídě přiléhá dětská šatna, sociální zařízení i přípravná pokrmů.

Nedílnou součástí Mateřské školy je také školní zahrada, která je vybavena pískovištěm, velkým množstvím herních prvků a dostatek prostoru pro spontánní pohybové činnosti dětí, relaxaci a pozorování přírody. Součástí zahrady je také přírodní učebna, vybavena altánem k posezení a klidovým aktivitám s dětmi a hmyzími domečky pro pozorování. Všechny třídy mají přístup na prostornou terasu.

Vzdělávání dětí je v kompetenci šesti předškolních pedagogů – učitelek a školního asistenta.

V případě, že se u některého z dětí projeví speciální vzdělávací potřeby, zajistí Mateřská škola na základě doporučení Školského poradenského zařízení asistenta pedagoga.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Prostory Mateřské školy i jednotlivých tříd jsou dostatečně velké a umožňují vzdělávání dětí, jejich volnou hru, odpočinek i stravování. Každá třída má vlastní šatnu, hernu i sociální zařízení, které odpovídá požadavkům hygienických norem.

Nábytek na třídách je nový – souvisí s vybavením MŠ po dokončení přístavby nové budovy v roce 2012. Nábytek pro děti odpovídá velikosti a potřebám dětí, vzdělávaných v MŠ.

Pomůcky a herní vybavení na třídách jsou průběžně doplňovány a obnovovány. Hračky a pomůcky jsou umístěny v dosahu dětí tak, aby byly přehledně rozděleny a ulehčily tak dětem orientaci mezi nimi. Třídy, chodby i šatny jsou vyzdobeny nástěnkami s výtvarnými pracemi dětí, což díky nápaditosti učitelek působí velmi esteticky.

Zahrada Mateřské školy disponuje velkým pískovištěm se zastíněním, zahradním domečkem, kuchyňkou a mnoha herními prvky (tematické lavičky autíčko a letadlo, herní prvek Pirátská loď, Tři nevěže, kyvadlové houpačky, dřevěné sošky ve tvaru lesních zvířat, amfiteátr, prolézačka housenka a další), které splňují platné normy a předpisy.

Mateřská škola postupně prošla řadou rekonstrukcí:

- 2012 rekonstrukce staré budovy, přístavba nové budovy
- 2018 rekonstrukce části oplocení MŠ
- 2019 plánovaná rekonstrukce zbylé části oplocení MŠ, rekonstrukce osvětlení přístupové cesty

Návrhy na úpravu věcných podmínek:

- pořízení nových herních prvků do zahrady Mateřské školy
- vybavení zahrady Mateřské školy multifunkčním sportovním hřištěm
- zajištění bezpečnostních prvků v amfiteátru školy
- zajištění sociálního zázemí a pitného režimu pro děti při pobytu na školní zahradě
- obohacení vybavení přírodní učebny
- rozšíření záhonů tříd pro pěstování zeleniny a bylinek
- přístavba budovy pro vytvoření leháren pro děti a zázemí pro zaměstnance
- výměna kobereců na všech třídách

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována pestrá, plnohodnotná a vyvážená strava, odpovídající platným normám a předpisům. Dodavatel stravy, Zdravý restaurant s.r.o., dodržuje zdravou technologii přípravy pokrmů a nápojů. Strava je dovážena dodavatelem, k výdeji připravována ve výdejně stravy a následně vydávána výdejkyňi stravy na třídách z jídelního vozíku. Mezi jednotlivými jídlly jsou dodržovány dostatečné časové intervaly.

Děti jsou vedeny k samostatnosti v sebeobsluze, adekvátně jejich věku. Mladší děti jsou obslouženy personálem, starší děti jsou vedeny k samostatné sebeobsluze. V případě potřeby je dětem poskytnuta nápomoc učitelky. Vše s důrazem na bezpečnost a hygienu. Děti jsou také vedeny ke kultuře stolování – nejmladší děti jedí pouze lžící, starší děti jsou vedeny k tomu, aby se naučily užívat příbor. Všichni předškoláci jsou vedeni k užívání příboru. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou motivovány k tomu, aby jídlo alespoň ochutnaly a pak se samy rozhodly, jestli v něm budou pokračovat, či ne.

Pitná režim dětí je zajištěn v průběhu celého dne. Děti si samostatně, nebo s dopomocí, mohou nalít vodu z připravené nádoby na třídě do plastových hrníčků, které mají podepsané. K jídlu mají děti možnost zvolit servírovaný nápoj (mléko, čaj, meltu apod., nebo vodu). Hrníčky jsou denně umývány.

V Mateřské škole je nastaven pravidelný režim dne, který je dodržován, v případě potřeby je ale možné jej aktuálně upravit podle vzniklé situace (školní výlet, nepříznivé počasí apod.), přičemž jsou respektovány aktuální potřeby dětí.

Pobyt venku je do denního programu zařazován denně v dopoledních, v případě příznivého počasí i odpoledních hodinách. Při nepříznivých atmosférických podmínkách (silný vítr, déšť, mráz, teplotní inverze, smog apod.) je pobyt venku dle uvážení učitelky zkracován, případně nahrazován pobytem v MŠ.

Denní aktivity jsou voleny tak, aby byl dětem poskytnut dostatek volného pohybu v budově i na zahradě Mateřské školy. Zároveň je brán ohled na individuální potřebu aktivit a odpočinku dětí.

Po obědě je každý den zařazen klid, při kterém je dětem předčítána pohádka, pouštěna relaxační hudba apod. Děti, které při odpočinku neusnou, mohou vstát dříve a věnovat se klidovým aktivitám tak, aby nebudily odpočívající děti.

3.3 Psychosociální podmínky

Volnost dětí a jejich svoboda je vyvážena nezbytnou mírou omezení. Na začátku každého školního roku si děti ve spolupráci s učitelkami na třídách vytvářejí pravidla chování tak, aby se všichni cítili dobře.

Děti nikdy nejsou fyzicky trestány, používáme převážně pozitivní hodnocení, pochvalu, vzájemnou pomoc a podporu. Pedagogové formují vzájemné vztahy ve třídě prosociálním směrem (prevence sociálně patologického chování a šikany).

Personál Mateřské školy vytváří klidné prostředí bez spěchu, shonu, či tlaku a neužívají negativní slovní komentáře (dospělý jde dětem vzorem). Při komunikaci s dětmi volí pedagogové takový postup, aby byla komunikace dětem příjemná, a podporují je v samostatnosti i sebeobsluze.

Všechny děti, které navštěvují Mateřskou školu, mají stejná práva i povinnosti, nikdo není upřednostňován, nebo znevýhodňován.

3.4 Organizace vzdělávání

3.4.1 Režim dne

6:30 – 8:30 Scházení dětí ve třídách (nejdříve ve třídě Berušek, potom i ve třídě Veverka a Soviček)

6:30 – 8:30 Didakticky cílené individuální i skupinové činnosti (záměrné i spontánní učení), podle věku a možností dětí, volné hry, podle výběru dětí, volný výběr činností

8:30 – 12:30 Povinné vzdělávání dětí, plnění povinnou školní docházku

8:45 ranní kruh

9:00 – 9:15 Průběžná ranní přesnídávka

9:15 – 9:45 Řízené, výchovně vzdělávací činnosti, vedené učitelkou

10:00 – 11:30 Pobyt venku

11:30 – 12:00 Osobní hygiena, příprava na oběd

12:00 – 12:30 Oběd

12:30 – 12:45 Osobní hygiena, příprava na odpočinek

12:45 – 14:30 Odpolední odpočinek

14:30 – 14:45 Vstávání dětí, osobní hygiena

14:45 – 15:00 Postupná odpolední svačina

15:00 – 16:30 Hry, podle výběru dětí, činnosti pod vedením učitelky, individuální činnosti, v případě příznivého počasí pobyt venku. Rozcházení dětí ve třídě Soviček.

V případě příznivého počasí jsou dopolední i odpolední činnosti přesouvány ven, režim dne je možné upravit podle aktuální potřeby dětí.

3.4.2 Provozní doba Mateřské školy

Mateřská škola je s celodenní péčí, s provozem od 6:30 do 16:30. V době letních prázdnin je provoz Mateřské školy pouze první dva týdny v měsíci červenci.

Budovu Mateřské školy otevírá učitelka, od 6:30 se děti nejprve scházejí ve třídě Berušek, poté i ve třídě Veverka, podle preferencí dětí. Třída Soviček je v provozu od 7:30. Poté se děti v doprovodu paní učitelky rozcházejí do svých kmenových tříd. V případě příznivého počasí, jsou dopolední aktivity přesouvány na terasy jednotlivých tříd.

Po obědě odcházejí některé děti domů, děti, které odpočívají, již mají v hernách připravená lehátka. Při odpoledním odpočinku jsou dětem předčítány pohádky, zpívány ukolébavky, pouštěna relaxační hudba. Děti nejsou v žádném případě nuceny ke spánku. Děti, které neusnou, mají možnost po asi 20 minutách odpočinku vstávat a volit klidové aktivity tak, aby nerušily děti, které usnuly.

V odpoledních hodinách se děti na svých třídách věnují volným hrám, aktivitám s paní učitelkou, či individuálním činnostem. V případě příznivého počasí, jsou i odpolední aktivity přesouvány ven na terasy jednotlivých tříd, či školní zahradu.

V 15:30 se děti ze třídy Berušek v doprovodu učitelky přesunou do třídy Soviček, kde se rozcházejí. Děti ze třídy Veverka se do třídy Soviček přesouvají v doprovodu učitelky v 16:00. V případě příznivého počasí se děti rozcházejí ze zahrady Mateřské školy.

3.4.3 Uzavření Mateřské školy v době hlavních a vedlejších prázdnin

Provoz Mateřské školy je přerušován minimálně. K přerušení provozu Mateřské školy dochází zpravidla ve dnech vánočních svátků, v délce shodné s vánočními prázdninami na ZŠ. V době letních prázdnin bývá Mateřská škola v provozu zpravidla první dva týdny v červenci, o čemž jsou rodiče dětí vždy včas informováni. V době vedlejších prázdnin je provoz Mateřské školy upraven podle počtu docházejících dětí.

Čerpání řádné dovolené zaměstnanců se uskutečňuje průběžně s ohledem na případný snížený počet dětí.

3.5 Řízení Mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny školním řádem, vnitřními směrnici a náplní práce každého zaměstnance. Všichni zaměstnanci jsou o dění v Mateřské škole včas informováni. Pedagogické a provozní porady jsou svolávány v pravidelných intervalech.

Ředitelka Mateřské školy klade důraz na vzájemnou spolupráci, týmovost, respektování profesních i osobních odlišností a vytváření prostředí důvěry a vzájemné podpory. Myšlenky, názory a nápady všech zaměstnanců jsou přijímány, všichni zaměstnanci se podílí na dění v Mateřské škole. Ředitelka Mateřské školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke zvyšování kvality vykonávané práce.

Celý kolektiv zaměstnanců Mateřské školy se podílí na spolupráci s rodiči dětí, větší, či menší mírou podle záměru plánovaných akcí.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Navazuje spolupráci s blízkou Základní školou. V případě potřeby také spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pracovní kolektiv Mateřské školy tvoří 6 pedagogických a 3 provozní pracovnice. Všechny pedagogické pracovnice splňují požadovanou odbornou způsobilost, získanou středoškolským, nebo vysokoškolským vzděláním. Ředitelka Mateřské školy má vysokoškolské vzdělání v oboru Speciální pedagogika. Mezi provozními pracovníci jsou dvě uklízečky, jedna výdejčyně stravy a školní asistentka.

Pedagogický kolektiv je tvořen učitelkami s dlouholetou praxí i mladšími učitelkami. Učitelky s dlouholetou praxí předávají mladším kolegyním svoje zkušenosti a naopak od mladších kolegyň čerpají nové nápady a podněty.

Všichni zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku.

V případě podezření, že dítě potřebuje péči specialisty (speciálně vzdělávací potřeby, péče speciálního pedagoga), předávají zaměstnanci Mateřské školy rodičům odpovídající kontakty.

Pedagogické zaměstnankyně jsou průběžně vzdělávány v rámci DVPP, zaměstnankyně se také samy dále vzdělávají v rámci samostudia.

3.7 Spoluúčast rodičů

Vztahy mezi zaměstnanci Mateřské školy a rodiči dětí zakládáme především na vzájemné důvěře, toleranci, vstřícnosti, porozumění a ochotě spolupracovat. Stejně, jako je důvěra dětí, je i důvěra rodičů ke kolektivu pracovníků Mateřské školy pro školu velmi důležitá. Pravidelné předávání informací o dítěti, jeho pokrocích ve vzdělávání, zdravotním stavu, chování apod. rodičům je důležité. Pedagogové chrání soukromí rodiny a dítěte a jsou diskrétní (jedná se o důvěrné informace, se kterými pracují pouze ředitelka Mateřské školy a pedagogové). Všichni zaměstnanci Mateřské školy jednají s rodiči taktně a ohleduplně. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a rodičům pomáhá v péči o jejich dítě.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v Mateřské škole děje, prostřednictvím osobního e-mailu, webových stránek Mateřské školy, nástěnky ve vstupu do hlavní budovy a na nástěnkách jednotlivých tříd. Nástěnky v šatnách jednotlivých tříd a v budově Mateřské školy jsou zdrojem informací o tom, na čem děti momentálně pracují a co vytvářely. Další předávání informací probíhá na třídních schůzkách a prostřednictvím krátkých rozhovorů při předávání dětí. Rodiče také mají možnost sjednat si osobní schůzku s učitelkou, kde mohou probrat individuální vývoj dítěte detailněji. Pedagogové informují rodiče o pokrocích a individuálních potřebách dítěte a společně hledají cíle pro jejich vzdělávání a výchovu. V případě potřeby nabízíme rodičům spolupráci se školským poradenským zařízením.

Mateřská škola pravidelně pořádá akce pro rodiče s dětmi, jako jsou zahájení školního roku, podzimní tvoření, vánoční dílničky, setkávání na rozsvěcení vánočního stroměčku na náměstí městské části, vystoupení dětí Mateřské školy na akci Ivanovické Vánoce, probouzení školní zahrady po zimě s táborákem, ohňové slavnosti spojené s táborákem, besídka ke dni matek, stužkování předškoláků, divadelní vystoupení rodičů dětí apod. Projeví-li rodiče zájem, mohou spolurozhodovat na vytváření programu školy.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dle definice tzv. školského zákona se dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění, nebo k užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrné opatření znamenají nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí, nebo jiným životním podmínkám dítěte.

Jedná se tedy o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadané a děti s odlišného sociálně kulturního prostředí.

Mateřská škola se snaží o uspokojení základních i speciálních potřeb všech dětí, o vytvoření optimálních podmínek pro rozvoj jejich dovedností, schopností a osobnosti, k učení i komunikaci a dosažení jejich co největší možné samostatnosti. Respektujeme individuální potřeby všech dětí, zohledňujeme jejich individuální pracovní tempo a přizpůsobujeme jim pedagogické metody a přístupy.

Zjistí-li pedagog, že některé z dětí by mohlo mít speciálně vzdělávací potřeby, vypracuje pro něj ve spolupráci s rodiči plán pedagogické podpory (PLPP). Po uplynutí doby jeho realizace, společně s rodiči vyhodnotí jeho přínos a v případě potřeby doporučí odborné vyšetření.

U dětí, které mají přiznané podpůrné opatření, postupuje škola dle doporučení školského poradenského zařízení (vytváří individuální vzdělávací plán, zajišťuje mentální i personální podmínky vzdělávání, přizpůsobuje metody vzdělávání apod.). Všichni zaměstnanci, kteří s dítětem se speciálními potřebami pracují, jsou s těmito postupy seznámeni.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují pedagogové se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky. Samozřejmou součástí je spolupráce nejen s rodiči dítěte, ale i s rodiči ostatních dětí.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Nadaným dítětem se dle vyhlášky 27/2016 Sb. rozumí dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadaným dětem je třeba zajistit co nejlepší péči, odpovídající jejich předpokladům či nárokům.

U nadaných dětí je sledována převážně jejich živost, případně nižší míra potřeby spánku, vysoká úroveň aktivity a schopnost soustředit se po dlouhou dobu a to i na několik věcí současně, zvýšená reaktivita na vnější podněty, velká potřeba přísunu nových podnětů, neobvyklá paměť, velká rychlost učení i rozvoje řeči, časný zájem o písmena, čísla a jiné znaky a všeobecná zvědavost.

Je pro nás důležité brát vždy v potaz fakt, že žádné dvě děti nejsou stejné a nelze je popsat pouze výčtem určitých projevů. Schopnosti nadaného dítěte mohou být nerovnoměrně rozvinuty a rozloženy a proto nemusí být úspěšné ve všech vzdělávacích oblastech, a to až do té míry, že v jistých oblastech může vykazovat průměrné či podprůměrné výsledky. Děti mimořádně nadané jsou rozvíjeny po všech stránkách.

Při zjištění mimořádného nadání u dítěte informuje pedagog ředitelku školy, která dále spolupracuje s rodiči a školským poradenským zařízením. Pedagogové pak dále pracují s dítětem v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší tří let věku jsou do Mateřské školy přijímány rozhodnutím ředitelky školy po splnění kritérií a zákonných podmínek přijetí dítěte do Mateřské školy a určitých podmínek, týkajících se zralosti a připravenosti dítěte pro vstup do Mateřské školy.

Dítě by při nástupu do Mateřské školy mělo být bez plen a schopno si říct, že potřebuje na toaletu a ovládat základní sebeobsluhu (oblékání a svlékání základních částí oblečení, obouvání a zouvání bot, pití z hrníčku, jedení lžící a smrkání).

Děti mladší tří let jsou zařazovány do věkově heterogenních tříd Berušek a Veveřek. Personální osazení tříd zajišťují paní učitelky, které jsou na problematiku dětí mladších tří let proškoleny, mají speciálně pedagogické vzdělání a dále se vzdělávají, případně i kvalifikovaná školní asistentka.

Hlavním cílem výchovně vzdělávacího procesu u dětí mladších tří let je pomoci dětem odpoutat se od rodičů, adaptovat se na režim a prostředí Mateřské školy, začlenit se do kolektivu ostatních dětí, osvojit si základní sebeobslužné a hygienické návyky a získání samostatnosti.

Režim dne a plánované aktivity jsou přizpůsobovány aktuálním potřebám dětí a jejich aktivitám a potřebám odpočinku. Personál Mateřské školy k dětem přistupuje citlivě a trpělivě a zaměřuje se především na učení dětí prožitkem. Poskytují dětem dostatečný prostor pro jejich spontánní hru, odpočinek, a vytváří tak podmínky pro celkový rozvoj jejich osobnosti. Hračky a vybavení třídy, ve které jsou děti mladší tří let věku, je pro děti mladší tří let vhodné a bezpečné a průběžně doplňováno dle finančních možností Mateřské školy.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Charakteristika tříd

Třída Berušky

Třída Berušek je určena pro děti ve věku od dvou do čtyř let. Vybavení třídy, včetně hraček, je věku dětí přizpůsobeno. Výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny především na zvládnutí základních hygienických návyků, odloučení od rodičů a dodržování základních pravidel chování v kolektivu. V denním programu převažuje hra, četba pohádek, výtvarné a pohybové aktivity, zpěv, říkanky s pohybovým doprovodem, rytmizace apod.

Třída Veverky

Třída Veverek je určena pro děti ve věku od dvou do čtyř až pěti let. Vybavení třídy, včetně hraček, je věku dětí přizpůsobeno. Výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny především na zvládnutí základních hygienických návyků, odloučení od rodičů a dodržování základních pravidel chování v kolektivu. V denním programu převažuje hra, četba pohádek, výtvarné a pohybové aktivity, zpěv, říkanky s pohybovým doprovodem, rytmizace apod. Předškoláci, kteří jsou případně z kapacitních důvodů třídy Soviček zařazeni do třídy Veverek, absolvují většinu programu ve třídě Soviček, případně se jim individuálně věnují učitelky ve třídě Veverek.

Třída Soviček

Třída Soviček je určena převážně pro děti, které plní povinnou školní docházku (5 – 6 let, případně děti, které mají odklad povinné školní docházky), případně jsou v ní zařazeny nadané děti nižšího věku. Výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na předškolní přípravu a usnadnění přestupu dětí z Mateřské školy do Základní školy. Současně jsou však zohledňovány jejich individuální potřeby. Paní učitelky volí jednotlivé činnosti podle individuálních potřeb dětí v souladu se snahou usnadnit jim přestup na Základní školu.

Děti ze třídy Soviček pravidelně navštěvují různě zaměřená muzea a výstavy, spolupracují s Domovem pro seniory a účastní se vystoupení k přijímání občánků v obci, vánočních akcí apod.

Kapacita Mateřské školy je výjimkou stanovena na 81 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou heterogenních tříd a jedné třídy pro předškoláky.

Je zajištěno souběžné působení dvou učitelek ve třídě v rámci provozních možností Mateřské školy tak, aby byl zajištěn pedagogický dozor během pobytu venku, oběda a přípravy dětí k odpolednímu odpočinku.

Vzdělávání dětí probíhá v dostatečně flexibilním denním režimu, který může reagovat na individuální potřeby dětí a potřeby Mateřské školy.

Třídy Mateřské školy disponují potřebným zázemím pro děti, které jim poskytuje soukromí, bezpečí a klid. Paní učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Poměr spontánních a řízených aktivit, včetně aktivit, které Mateřská škola poskytuje nad rámec, je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatečný prostor pro volnou hru, námětové činnosti, tvořivé činnosti, práci s knihami a jiné.

Vzdělávání je uskutečňováno v průběhu všech činností a aktivit během celého pobytu dětí v Mateřské škole, a je založeno na aktivní účasti, vnímání a prožívání dětí.

Při plánování aktivit a přípravě programu vychází pedagogové z potřeb a zájmů dětí, akceptuje jejich individuální potřeby a podněcuje je k samostatnosti a vlastní aktivitě. V případě nezájmu, mají děti možnost se nezúčastňovat aktivit s paní učitelkou. Činnosti jsou dětem nabízeny, ne nuceny. Je podporován sociální rozvoj dětí, jejich sebeúcta, spolupráce a vzájemný respekt.

Frontální činnosti v Mateřské škole nepřevažují, děti mají dostatečný prostor pro individuální i skupinové aktivity a hry.

4.2 Přijímání dětí

Přijímání dětí do Mateřské školy probíhá ve dvou fázích. Online registrací na stránkách www.zapisdoms.brno.cz a následně předáním řádně vyplněné žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání v termínu zápisu, stanoveném ředitelkou Mateřské školy.

Podrobné informace k přijímacímu řízení, včetně termínů a kritérií přijímacího řízení jsou v dostatečném časovém předstihu uvedeny na webových stránkách www.zapisdoms.brno.cz, webových stránkách Mateřské školy, webových stránkách Statutárního města Brno www.brno.cz a vyvěšeny na nástěnce Mateřské školy.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program „Kolotoč zážitků“ je otevřený dokument s možností různých dodatečných úprav a vkládání příloh. Jednotlivé tematické celky jsou variabilní a pedagogové mají možnost reagovat na aktuální situace a zájmy dětí, vytvořit nové téma či cíle napříč integrovanými bloky nebo vracet se k nesplněným cílům.

Program Příroda a já – svět je barevný provádí děti celým školním rokem v závislosti na změnách počasí, změnách v přírodě, aktuálních svátcích a symbolech každého ročního období. Cílem výchovně vzdělávací činnosti Mateřské školy je po všech stránkách rozvíjet kompetence dětí, důležité pro další vzdělávání, jejich schopnosti a dovednosti a podporovat je v další touze po vzdělávání. Podporujeme tělesný rozvoj a zdraví dětí, rozvíjíme jejich individuální pohodu a spokojenost. U dětí vytváříme základní hodnoty, na kterých je založena naše společnost a rozvíjíme jejich schopnost komunikace, spolupráce, podílení se na činnostech a rozhodnutích. Vytváříme příležitosti a podmínky k rozvoji jejich individuálního sebevědomí a zdravé sebedůvěry. Děti jsou vedeny k poznání, že mají možnost ovlivnit svoji situaci a svobodně jednat s důrazem na to, že každý nese následky svých činů.

5.1 Hlavní myšlenky programu – filosofie školy

Záměrem Mateřské školy je vytvoření prostředí, které nabízí dětem citovou, fyzickou, psychickou i sociální pohodu. Děti mají možnost volby z přirozených činností a aktivit, které odpovídají možnostem každého dítěte.

Školní vzdělávací program je zaměřen na podporu snahy dětí tvořit, přemýšlet, poznávat, experimentovat a pochopit svět kolem nich a jeho vztahy a souvislosti. Cílem je dítě, které na konci předškolního vzdělávání získalo v rozsahu svých individuálních možností přiměřenou samostatnost po fyzické, psychické i sociální stránce, a mělo rozvinuté základní kompetence, důležité pro jeho další rozvoj, vzdělávání s život.

Sociální kompetence, jako získávání kamarádství, tolerance a respekt k vrstevníkům i dospělým, jsou pro nás velmi důležité.

Děti jsou vedeny ke spolupráci a rovnému přístupu ke všem ostatním.

5.2 Cíle vzdělávacího programu

Veškeré činnosti v průběhu předškolního vzdělávání, směřují k tomu, aby rozvíjely klíčové kompetence a dosáhly hlavních vzdělávacích cílů, uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Individualita každého dítěte je však tak silná a důležitá, že každé z nich opustí Mateřskou školu s jiným rozsahem dovedností, vědomostí a schopností.

Vzdělávací cíle:

- **Rozvoj dítěte a jeho učení a poznání**

Podporovat u dětí schopnost chápat svět kolem nás, jejich zájem o to být jeho součástí, s možností účasti a ovlivnění jeho dění

Povzbuzovat děti k chuti učit se a radosti z nového poznání, k porozumění věcem, jednotlivým jevům a změnám, k umění vyrovnat se s nimi a přizpůsobit se jim

Dát dětem možnost přemýšlet, rozvíjet svoji fantazii, zájmy, nadání, fyzické i duševní schopnosti i dovednosti

Rozvíjet řečové schopnosti dítěte a jeho zájem a um komunikovat s ostatními dětmi i dospělými

- **Osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena**

Rozvíjet citovou i mravní stránku dětí, vštípit jim základy sociálního citění a vzájemné solidarity

Vést děti k osvojení hodnot ve vztahu k životnímu prostředí, zdraví a životu, k úctě k sobě samým i k ostatním

Seznamovat děti s tradicemi naší společnosti, kulturou a historií země, ve které žijeme

Rozvoj estetického vnímání

- **Získání osobní individuality a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost, která působí na své okolí**

Učit se poznávat sám sebe, identifikovat své možnosti a schopnosti, rozvíjet sebedůvěru a sebevědomí dětí

Vést děti k toleranci a respektu druhých a schopnosti spolu spolupracovat

Podporovat v dětech poznání, že mohou vystupovat samostatně a svobodně, ale současně musí nést zodpovědnost za své jednání

5.3 Metody a formy vzdělávání

Nejčastější formou a metodou činnosti předškolních dětí je hra. Proto využívají učitelky při své práci všechny její formy – individuální, skupinová, kooperativní a jiné, a druhy – dramatické, námětové, pohybové, tvořivé apod.

Děti předškolního věku se učí především nápodobou. Během výchovně vzdělávacího procesu je proto využíváno situační a sociální učení, založené na vytváření a využívání situací, poskytujících dětem srozumitelné a zřetelné ukázky situací ze života tak, aby se děti učily dovednostem a poznatkům v konkrétních okamžicích, kdy je potřebují, či uplatní, čímž lépe chápou jejich smysl.

Výchovně vzdělávací proces zahrnuje frontální, skupinové i individuální formy vzdělávání, pokusy, experimenty, ukázky a jiné. Učitelky volí formy organizace v závislosti na individuálních potřebách dětí, aby byly vyvážené a pro děti dostatečně atraktivní.

Často jsou také využívány formy předávání informací verbální – monolog, dialog, diskuse, vysvětlení, popis, vyprávění, předčítání, názorné – experimenty, pozorování, exkurze, a praktické.

Metody volí pedagogové tak, aby splňovaly didaktické cíle. Slovní metody jsou vhodně spojovány s praktickou a názornou ukázkou.

Při vzdělávání dětí jsou také zachovány zásady, jako je cílevědomost, jednotnost, důslednost, názornost, přiměřenost, posloupnost a soustavnost, trvalost a individuální přístup.

Metody a formy vzdělávání:

Hra – individuální, skupinová, kooperativní

Námětová, dramatizace, tvořivá, konstruktivní, s pravidly, pohybová, mentální, smyslová, napodobující

Situační učení

Sociální učení

Kooperativní učení

Prožitkové učení

Učení hrou

Slovní metody – monolog, dialog, diskuse, vysvětlení, popis, vyprávění, předčítání, rozhovor

Názorné metody – vycházka, pozorování, předvádění, exkurze

Praktické metody – pokusy, metoda pokus - omyl

Frontální, skupinová, individuální forma vzdělávání

Spontánní aktivity

Didakticky cílené činnosti

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Učitelky vybírají aktuální témata podle momentálních potřeb a zájmů dětí v té dané třídě.

Detailněji jsou rozpracovány ve třídním vzdělávacím programu.

Daná témata mohou učitelky podle aktuálních potřeb zaměnit, nebo nahradit.

6.1 Barevný podzim

Časové období: ZÁŘÍ - LISTOPAD

Záměrem tematického bloku je adaptace dětí na nové prostředí (seznámení dětí s prostředím Mateřské školy, novými kamarády a pravidly soužití v Mateřské škole). Děti si osvojují základní společenská pravidla a pravidla soužití v Mateřské škole. Pozorují proměny přírody v přechodu z léta do podzimu. U dětí je rozvíjen vzájemný respekt a empatie vůči druhým. Děti se seznamují s proměnami v přírodě na podzim, charakteristickými znaky podzimu. Osvojují si znalosti o ovoci, zelenině, jejich pěstování a sklizni, přípravě přírody a zvířat na zimu.

Akce pro rodiče s dětmi: Zahájení školního roku na zahradě školy, Podzimní tvoření s rodiči, Podzimní Drakyáda, Heloudýň, Lampionový průvod

Nabídka témat:

To jsme my, to je naše školka
Kouzelná slovíčka
Šel zahradník do zahrady
Barevné podzimní malování
Jeden drak potkal mrak
Dary podzimu
Mravenčí ukolébavka
Ptačí putování

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Dítě uplatňuje nabytou zkušenost v praktickém životě i dalším vzdělávání.

Dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně pozoruje dění kolem sebe, chce porozumět věcem jevům a dějům, poznává, že se mnohé může naučit samo a má radost z toho, co dokázalo a zvládlo.

Dítě se učí s chutí, dostává-li se mu uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

Dítě řeší problémy na základě bezprostředně získané zkušenosti, zkouší, experimentuje, cestou pokusu a omylu hledá nová, jiná řešení problémů a situací, přičemž využívá dosavadní nabyté zkušenosti

Dítě rozlišuje funkční a nefunkční řešení a umí mezi nimi volit

Dítě se nebojí chybovat, protože nedostává ocenění jen za úspěch, ale i za snahu

Dítě chápe, že vyhýbání se řešení problémů nevede k jejich vyřešení, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.

Komunikativní kompetence

Dítě se dokáže vyjadřovat a definovat svoje potřeby a prožitky, užívá různých prostředků komunikace

V běžných situacích komunikuje dítě bez zábran a ostychu s ostatními dětmi i dospělými

Dítě hovoří ve formulovaných větách, vhodně vyjadřuje své sdělení, vede smysluplný dialog.

Dítě průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu.

Sociální a personální kompetence

Dítě svým specifickým dětským způsobem projevuje empatii a ohleduplnost k druhým, pomůže slabšímu a umí rozpoznat nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresi a lhostejnost.

Dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které vidí ve svém okolí.

Na společných rozhodnutích se dítě podílí s ostatními, přijímá zdůvodněné společenské povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla a respektuje je.

Dítě si uvědomuje, že za sebe i své chování zodpovídá a případně za ně nese následky.

Činnostní a občanské kompetence

Dítě se podílí na vytváření pravidel pro všechny, rozumí jim a cítí potřebu je zachovávat

Dítě si uvědomuje práva svá i práva druhých, hájí a respektuje je, chápe, že všichni mají stejná práva.

Dítě dbá na osobní zdraví své i ostatních kamarádů, chová se ohleduplně s sobě, ostatním i okolnímu prostředí.

Dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde si za svým záměrem, ale dokáže svoji cestu měnit a přizpůsobovat vhodnějším způsobům.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Uvědomění si svého vlastního těla
- Osvojení praktických dovedností, přiměřených věku
- Rozvoj a užívání všech smyslů, psychické i fyzické zdatnosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, koordinace pohybů, dýchání apod.

Dítě a jeho psychika

- Jazyk a řeč (rozvoj komunikačních a jazykových dovedností, receptivních dovedností, rozvoj předčtenářské gramotnosti, zájem o psanou podobu jazyka i jiné možnosti verbálního sdělení, rozvoj expresivní složky řeči)
- Kognitivní schopnosti (posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem apod., rozvoj tvořivosti – tvořivé myšlení, sebevyjádření, řešení problémů, vytváření základů pro práci s informacemi, kultivace smyslového vnímání)

Sebepojetí, city, vůle

- Adekvátní citová samostatnost
- Sebepoznání, pozitivní city k sobě samému (vlastní identita, sebevědomí, spokojenost)
- Rozvoj schopnosti sebeovládání a relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý

- Seznámení s pravidly chování k druhým
- Osvojení poznatků, schopností či dovedností, důležitých pro navazování vztahu k druhým.
- Seznamování se základními pravidly ve vztahu k druhým.

Dítě s společností

- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci společného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace, typickým pro sociokulturní prostředí
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, náležet k nim a přijímat a vnímat základní hodnoty v tomto společenství
- Rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se vnějším podmínkám a změnám.
- Vytváření základního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, jeho rozmanitosti a proměnách.

Nabízené činnosti:

pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování apod.

lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti

artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry

společné diskuze, rozhovory

komentování zážitků

přímé pozorování změn přírody

kreslení

námětové hry a činnosti, které vedou děti ohleduplnosti k druhému, schopnosti vyřešit spor apod.

spontánní hry

spoluvytváření pravidel soužití ve třídě

preventivní logopedické chvílky – hry k rozvoji jazykových a řečových dovedností

grafomotorická cvičení

přirozená dětská cvičení – chůze, běh, lezení apod.

pohybové hry

výtvarné a pracovní činnosti s podzimní tematikou

smyslové hry a činnosti

relaxační a odpočinkové činnosti

dramatizace pohádek

podzimní básničky a písničky

prohlížení knih

diskuze, rozhovory

poslech čtených a vyprávěných příběhů

6.2 Bílá zima

Časové období: PROSINEC – ÚNOR

Záměrem je seznámit děti s Vánočními zvyky tradicemi a koledami a vytvořit klidnou předvánoční a vánoční atmosféru.

Děti se seznamují s charakteristickými znaky zimního počasí, pečují o zvířata. Dále se děti zabývají zimními sporty, hrami se sněhem, osvojují si základní poznatky o lidském těle a zdraví. Děti jsou seznamovány se světem materiálních, duševních a mravních hodnot, jsou rozvíjeny komunikační schopnosti dětí.

Nabídka témat:

Čerti a čertidla

Zvoneček zazvoní, stromeček zavoní

Ježíškova pošta

My tři králové

Sněhové radovánky

Kouzlo vody

Co se děje u krmítka

Večerníčkův ráj

Masopustní rej

Haló, pane Vitamíne

Myjsme holky, my zas kluci

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá a objevuje. Vnímá souvislosti, experimentuje a užívá jednoduchých znaků a symbolů.

Dítě má základní poznatky o kultuře lidí, vědě a technice. Orientuje se v řádu a dění světa, ve kterém žije.

Dítě si nové poznatky osvojuje nejen spontánně, ale i vědomě. Dokončuje započatou práci, postupuje podle pokynů, jde si za výsledkem svojí práce. Umí odhadnout svoje síly, ohodnotit pokroky a výsledky práce sebe samého i ostatních.

Kompetence k řešení problémů

Dítě vnímá i problémy ve svém bezprostředním okolí, přirozenou motivací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem.

Dítě řeší problémy, které je schopno samo vyřešit – známé a opakované situace se snaží řešit samostatně, nebojí se chybovat.

Dítě rozlišuje a volí mezi funkčními a nefunkčními řešeními.

Při myšlenkových operacích volí dítě logické, matematické i empirické postupy, pochopí jednoduché algoritmy a užívá je v dalších, obdobných situacích.

Komunikativní kompetence

Dítě se dokáže vyjadřovat různými prostředky (verbálními, neverbálními, umělecky apod.), vhodně formuluje věty, samostatně vyjadřuje své sdělení, adekvátně reaguje a vede smysluplný dialog a rozšiřuje svoji slovní zásobu.

Dítě je schopno domlouvat se gesty i slovy, užívá symboly a rozumí jejich významu a funkci. V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu.

Dítě dovedně užívá informativních a komunikačních prostředků, které má ve svém okolí (kniha, časopis, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika apod.).

Sociální a personální kompetence

Dítě se samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit a vyjádřit svůj názor.

Dítě se ve své skupině dokáže prosadit i podřídít. Umí se domluvit a spolupracovat při skupinových aktivitách, je schopné vyjednávat, hledat kompromis, napodobuje prosociální chování ostatních.

Dítě chápe, že nespravedlnost, agresivita a ubližování se nevyplácí, a že konflikty se lépe řeší vzájemnou dohodou. Dokáže se ubránit projevům násilí jiných dětí.

V neznámých situacích a v komunikaci s neznámými lidmi se dítě chová obezřetně.

Dítě chápe odlišnost a individualitu a respektuje je.

Činnostní a občanské kompetence

Dítě se učí svoje hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat. Identifikuje své silné a slabé stránky a umí s nimi pracovat.

Dítě má zájem o druhé i o své okolí.

Dítě chápe, že zájem o činnost, aktivita a účast vedou k přínosu, kdežto lhostejnost, lenost a neúčast může mít své nepříznivé důsledky. Nese následky svého jednání – má elementární představu o tom, co je v souladu a v rozporu s hodnotami svého sociokulturního prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

Dítě získá znalosti a dovednosti důležité pro podporu psychického i fyzického zdraví, pocit bezpečí, své osobní pohody i pohody okolí. Osvojuje si základní poznatky o svém těle, jeho zdraví, pohybových činnostech apod., vytváří si návyky zdravého životního stylu.

Rozvoj a užití všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč (receptivní komunikační schopnosti a dovednosti, rozvoj řečové a komunikační produkce a kultivovaného projevu, rozvoj předčtenářské gramotnosti)

Kognitivní schopnosti (rozvoj tvořivosti, paměti a pozornosti, vytváření pozitivního vztahu k učení, vytváření základu práce s informacemi)

Sebepojetí, city, vůle (schopnost vytváření, rozvoje a prožití citových vztahů, mravního a estetického vnímání, rozvoj schopnosti identifikace a vyjádření svých pocitů, sebeovládání)

Dítě a ten druhý

Dítě si osvojuje a rozvíjí základní dovednosti pro navazování vztahů s vrstevníky a dospělými, a jejich pěstování.

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem.

Rozvoj interaktivních komunikačních dovedností, ochrany osobního soukromí sebe i jiných.

Dítě a společnost

Rozvoj společenského i estetického vkusu, schopnosti začlenění se do sociokulturního prostředí.

Děti se seznamují se sociokulturním prostředím, vytváří si základy aktivního přístupu ke světu a svému okolí.

Dítě a svět

Rozvoj úcty a respektu k životu ve všech jeho formách.

Děti si vytvářejí základní povědomí o svém širším okolí, jeho rozmanitosti a proměnách, učí se o toto okolí pečovat a chránit jej. Chápu, že lidská aktivita může prostředí chránit i mu škodit.

Nabídka činností

pracovní a výtvarné činnosti s vánoční a zimní tematikou

spontánní dětské hry

hudební a hudebně pohybové hry
vánoční koledy, básničky a písničky se zimní tematikou
poslech vánočních příběhů, poslech a vyprávění pohádek
komentování zážitků
preventivní logopedické chvílky – artikulační, dechová a logopedická cvičení
grafomotorická cvičení
dramatizace pohádek
přímé pozorování přírody
námětové hry a činnosti
smyslové a psychomotorické hry
zdravotní cvičení
relaxační a odpočinkové činnosti

6.3 Zelené jaro

Časové období: BŘEZEN – DUBEN

V tomto období se děti seznamují s jarními svátky a tradicemi. Poznávají jarní květiny a probouzející se přírodu, osvojují si poznatky o zvířatech a jejich mláďatech. Seznamují se se základy dopravních pravidel a bezpečnosti dopravy a chování na silnici, dopravními prostředky apod.

Nabídka témat

Svět kolem dokola
Já jsem malý zajíček
Pozor, zebra!
Nasedat, jedem!
Přišlo jaro do vsi
Knížko, řekni mi
Rozvíjej se poupátko

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Dítě soustředěně pozoruje a zkoumá, vnímá souvislosti a užívá jednoduchých znaků a symbolů.

Dítě má základní poznatky o svém sociokulturním a přírodním prostředí.

Kompetence k řešení problémů

Dítě konkretizuje své předmatematické představy, užívá číselných pojmů a vnímá elementární matematické souvislosti.

Dítě problémy raději řeší, než by se jim vyhýbalo.

Komunikativní kompetence

Při komunikaci užívá dítě verbálních i neverbálních komunikačních projevů, rozumí jejich významu a zná jejich funkci.

Dítě ovládá pedčtenářské dovednosti.

Dítě aktivně využívá běžně dostupné zdroje informací (kniha, encyklopedie apod.).

Sociální a personální kompetence

Dítě svým individuálním dětským způsobem projevuje empatii a ohleduplnost vůči druhým, pomáhá slabším a rozpozná nevhodné chování. Dokáže se ve společnosti prosadit i podřídit, spolupracuje a hledá kompromisy.

Dítě je tolerantní k individuálním odlišnostem.

Činnostní a občanské kompetence

Dítě se aktivně zajímá o ostatní i dění kolem sebe.

Dítě má elementární představu o tom, co je a co není v souladu se základními hodnotami lidství. Má zájem o ochraně a zachování svého životního prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti dětí, vytváření návyků zdravého životního stylu.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč (rozvoj komunikačních dovedností a kultivace řečového projevu, rozvoj receptivní i produktivní složky řeči)

Kognitivní schopnosti (elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci – abeceda, číslice, vytváření pozitivního vztahu k učení, rozvoj smyslového vnímání)

Sebepojetí, city, vůle (rozvoj mravního a estetického cítění, schopnosti sebeovládání a ovlivňování situace kolem sebe, vytváření a prožívání citových vztahů).

Dítě s ten druhý

Rozvoj schopnosti spolupráce, ochrany soukromí, interaktivních a komunikačních dovedností.

Dítě a společnost

Vytváření povědomí o mezilidských vztazích a hodnotách, aktivního postoje ke světu a svému okolí.

Osvojení základních společenských návyku, dovedností a postojů.

Dítě a svět

Dítě chápe, že lidský činnost může chránit a pomáhat, ale také poškozovat a ničit.

Rozvoj sounáležitosti k okolnímu světu a úcty k životu.

Nabídka činností

básničky a říkadla s jarní tematikou

přímé pozorování přírody a okolí

hudebně pohybové a hudební činnosti

výtvarné a pracovní činnosti s jarní tematikou

činnosti rozvíjející jazykové a řečové dovednosti dětí

rozhovory, sdělování zážitků

přirozená dětská cvičení – chůze, běh, lezení

hry a činnosti seznamující se zvířaty

četba a poslech pohádek a příběhů

hry a činnosti na téma dopravy

spontánní hra

hry a činnosti procvičující orientaci v prostoru, v rovině

preventivní logopedické chvílky

grafomotorická cvičení

6.4 Veselé léto

Časové období: KVĚTEN – ČERVEN

Cílem bloku je u dětí posílit kladný vztah k rodině. Osvojit si základní poznatky o členech rodiny a vztazích mezi nimi, oslavit společně Den matek i Den dětí. Seznámit se s povoláními, řemesly a pozorovat přírodu, měnící se z jara do léta – kvetoucí stromy, aktivní hmyz apod.

Nabídka témat

Moji nejbližší

Kočka a koťata

Ten dělá to a ten zas tohle

Včelka Mája

Mami, vem mě do ZOO

Bude ze mě prvňáček

Tam, kde to znám a neznám

Ať žije léto

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Dítě klade otázky a aktivně na ně hledá odpovědi, všímá si, co se děje kolem něj a chce dějům a jevům porozumět. Poznává lidi kolem sebe, vnímá pokrok, který za celá rok udělalo.

Dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě – vyvíjí vlastní úsilí k nabytí nových poznatků a vědomostí. Soustředí se na svoji práci, dokončuje započatou práci, postupuje podle pokynů a dobere se k výsledkům práce.

Kompetence k řešení problémů

Dítě vnímá dění i problémy ve svém bezprostředním okolí a reaguje na ně.

Při řešení problémů užívá dítě logické, matematické i empirické postupy, chápe jednoduché algoritmy a užívá je v opakovaných situacích.

Zpřesňují se početní představy dětí, aktivně užívají matematické pojmy a vnímají základní souvislosti.

Komunikativní kompetence

Dítě aktivně ovládá předčtenářské dovednosti.

Dítě vnímá a případně se učí nové jazyky.

Sociální a personální kompetence

Dítě je schopno samostatně rozhodovat o svých činnostech, vytvářet si vlastní názor a vyjádřit jej.

Dítě si uvědomuje zodpovědnost za sebe i své chování.

Při setkání s cizími osobami je dítě opatrné a obezřetné, umí odmítnout situaci, která je mu nepříjemná.

Činnostní a občanské kompetence

Dítě plánuje, organizuje a vyhodnocuje své hry a činnosti.

Dítě chápe jevy, procesy a změny, které se dějí kolem něj a je schopno identifikovat přínosné a nepřínosné chování.

Dítě dbá na osobní zdraví sebe samého i ostatních kolem něj.

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

Rozvoj a zdokonalování pohybových schopností a dovedností dítěte.

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností a poznatků, důležitých pro podporu a ochranu zdraví.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč (rozvoj receptivních a produktivních komunikačních schopností, osvojení základů předčtenářské gramotnosti)

Kognitivní schopnosti (rozvoj poznatků o znakových systémech – abeceda, číslice, rozvoj paměti a pozornosti, kultivace představivosti a fantazie)

Sebepečetí, city vůle (schopnost záměrně a vědomě řídit své chování, rozvoj schopnosti sebeovládání a vyjádření svého sdělení)

Dítě s ten druhý

Posilování prosociálního chování a vztahu k ostatním lidem, kooperativních dovedností a ochrany soukromí.

Dítě a společnost

Seznamování se sociokulturním prostředím, v němž dítě žije, rozvoj orientace v něm.

Osvojení základů multikulturní výchovy a základů mezilidských morálních hodnot.

Dítě a svět

Poznávání jiných ras, národů a kultur.

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, přírodou a společností.

Osvojení základních poznatků k péči o své okolí a jeho ochraně a ochraně sebe sama.

Nabídka činností

přirozená dětská cvičení – běh, chůze, lezení apod.

zdravotní cvičení

relaxační a odpočinková cvičení

výtvarné a pracovní činnosti – např. Den dětí, Den matek

básničky a říkadla

hry a činnosti seznamující s řemesly a povoláními

hry a činnosti na téma rodiny

námětové hry

činnosti rozvíjející jazykové a řečové dovednosti

poslech a četba příběhů a pohádek

preventivní logopedické chvílky

grafomotorická cvičení

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluace je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v Mateřské škole. Toto systematické vyhodnocování slouží ke zlepšení kvality vzdělávání dětí i vzdělávacích podmínek.

Oblast evaluace	Frekvence evaluace	Metody, techniky	Zodpovídá
Spolupráce pedagogů	denně	Ústní hodnocení	Pedagog
Nabízené činnosti	Denně	Ústní hodnocení	Pedagog
Vztah ve třídě, škole	Denně	Ústní hodnocení	Pedagog
Co se podařilo, příp. nepodařilo a proč	Denně	Ústní hodnocení	Pedagog
Spolupráce s rodiči	Denně	Ústní hodnocení	Pedagog
Materiální vybavení, pomůcky, hračky	Denně	Ústní hodnocení	Pedagog
Hodnocení tematických celků	Po skončení tematického celku	Písemné hodnocení (TVP)	Pedagog
Pololetní evaluace třídy	1 x ročně (vždy v lednu)	Písemné hodnocení (TVP)	Pedagog
Závěrečné hodnocení třídy	1 x ročně (vždy v červnu)	Písemné hodnocení (TVP)	Pedagog

Individuální rozvoj dítěte	Průběžně záznam 2x ročně (říjen, květen)	Ústní hodnocení, písemný záznam	Pedagog
Kvalita výchovně vzdělávacího procesu	Průběžně dle potřeby	Pozorování, rozbor činnosti, písemný záznam	Ředitelka

Denně ve třídě mezi pedagogy hodnotíme:

spolupráci pedagogů

nabízené činnosti

vztahy ve třídě, v mateřské škole

co se nám vydařilo, popř. nevydařilo

spolupráci s rodiči

materiální vybavení, pomůcky, hračky, podávají návrhy na obnovu a doplnění

Hodnocení tematických celků pedagogy:

z hlediska úspěšnosti

z hlediska naplňování vytyčených cílů

na základě evaluace tematických celků plánují pedagogové další činnosti a vytyčují nové cíle

Pololetní a závěrečné hodnocení třídy (pedagog):

které očekávané výstupy se podařilo naplnit

klima třídy, vzájemné vztahy

Hodnocení individuálního rozvoje dítěte pedagogy:

průběžně po celý školní rok

z hodnocení vychází při plánování dalších činností

hodnocení zapisují do záznamových archů o rozvoji dítěte nejméně 1x za pololetí

Hospitace u jednotlivých pedagogů provádí ředitelka dle aktuální potřeby.

K hodnocení podmínek školy i sebehodnocení se mohou zaměstnanci školy vyjádřit na jednotlivých poradách.

8. SEZNAM PŘÍLOH

8.1 Očekávané výstupy

8.2 Aktuální personální obsazení Mateřské školy

8.3 Metodická příručka pro tvorbu PLPP a IVP

8.1 Očekávané výstupy

Tematický blok „**BAREVNÝ PODZIM**“

Očekávané výstupy:

- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- Adaptovat se na život v MŠ
- Orientovat se bezpečně v novém prostředí
- Mít povědomí o uložení hraček
- Poznat základy chování ve společenství třídy
- Zvládat jednoduchou sebeobsluhu s hygienickými návyky
- Vědět, že ovoce a zelenina jsou součástí zdravého stravování
- Vědět, že příroda se mění v souvislosti s ročními dobami
- Znát některé části těla a jejich funkce
- Prohloubit zájem o péči o své zdraví, předcházení úrazům a nemocem

Tematický blok „**BÍLÁ ZIMA**“

Očekávané výstupy:

- základní pohybové dovednosti – pohybovat se na sněhu a ledu
- Učit se zpaměti krátké texty
- Sledovat a vyprávět pohádku
- Sledovat očima zleva do prava
- Najít v zimním období krásu přírody
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

- Vytváření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- Uvědomit si citovou vazbu k rodinným příslušníkům

Tematický blok „ZELENÉ JARO“

Očekávané výstupy:

- Získat povědomí o existenci národů, kultur různých zemí, o planetě Zemi, o Vesmíru
- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Chápat prostorové pojmy, základní číselné a matematické pojmy
- Vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- Chápat slovní vtip a humor
- Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkci

Tematický blok „VESELÉ LÉTO“

Očekávané výstupy:

- Mít povědomí o způsobech ochrany svého zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- Popsat situaci
- Poznat napsané své jméno
- Chápat slovní vtip a humor
- Vést rozhovor
- Řešit problémy, úkoly a situace, předkládat nápady

- Rozhodovat o svých činnostech
- Zorganizovat hru
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch
- Dodržovat pravidla her
- Všimnout si nepořádků a škod, upozorňovat na ně

8.2 Aktuální personální obsazení Mateřské školy

Pedagogičtí pracovníci:

Mgr. Monika Skalková – učitelka ve třídě Berušek

Mgr. Markéta Doležalová – učitelka ve třídě Soviček

Nikol Marečková Terzić – učitelka ve třídě Veverek

Janka Brixan – učitelka ve třídě Soviček

Renata Vodičková – učitelka ve třídě Veverek

Mgr. Daniela Sluková – ředitelka Mateřské školy

Školní asistent:

Tatiana Virbová

Provozní pracovníci:

Alena Březinová – úklid

Jana Kuglerová – úklid

Lenka Koudelová – výdej stravy

8.3 Metodická příručka pro tvorbu Plánu pedagogické podpory (PLPP)

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola v prvním stupni podpůrných opatření s cílem podpořit žáka, u kterého se projevují mírné obtíže ve vzdělávání, jako je například pomalejší tempo práce, drobné obtíže v koncentraci pozornosti, ve čtení, psaní či počítání a je potřeba úpravy školní výuky a domácí přípravy, metod, organizace a hodnocení nebo podpora zapojení do kolektivu, ale nejsou zde nutná podpůrná opatření vyššího stupně.

1. Obsah PLPP

Plán pedagogické podpory obsahuje stručný popis obtíží žáka, změn v postupech, metodách a organizace výuky, a hodnocení žáka. Stanovuje cíle a způsoby vyhodnocování účinnosti podpory a naplňování plánu.

Popis má být stručný a je záznamem pro všechny pedagogy, kteří s žákem pracují. S Plánem pedagogické podpory je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující.

2. Podpůrná opatření

Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem a vyhláškou o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Podle rozsahu a obsahu se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření různých stupňů lze vzájemně kombinovat.

- a) I. stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje a poskytuje škola a patří mezi ně mimo jiné i **plán pedagogické podpory**.
- b) II. - V. stupeň navrhuje a metodicky provádí v jeho naplňování školské poradenské zařízení a patří mezi ně mimo jiné i individuální vzdělávací plán.

Teprve pokud k naplnění vzdělávacích potřeb žáka a zmírnění jeho obtíží ve vzdělávání nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně (například plán pedagogické podpory), doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení, ve kterém posoudí jeho speciální vzdělávací potřeby. Školské poradenské zařízení následně doporučí podpůrná opatření druhého až pátého

stupně samostatně nebo v kombinaci různých druhů a stupňů na základě zjištěných konkrétních speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

3. Vzor plánu pedagogické podpory

Vzor plánu pedagogické podpory je uveden v příloze č. 3 k vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáku se speciálními vzdělávacími potřebami. Formulář Plánu pedagogické podpory (níže), který je v souladu s právními předpisy a slouží jako interaktivní šablona, zveřejňuje také v rámci metodické podpory Národní ústav pro vzdělávání na metodickém portálu rvp.cz.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení žáka	Jméno a příjmení	
Škola	Škola, město, ulice	
Ročník	Ročník	
Důvod k přistoupení sestavení PLPP	Zde zaznamenejte hlavní důvody, které vás vedou k rozhodnutí zpracovat u žáka PLPP.	
Datum vyhotovení	Datum vyhotovení	
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	Datum plánovaného vyhodnocení	

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží

(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

Zde vypište obtíže žáka, které vás vedly ke zpracování PLPP. Více viz závorka výše.

II. Stanovení cílů PLPP

(cíle rozvoje žáka)

Zde uveďte, na základě výše uvedených faktů, jakých cílů u žáka chcete dosáhnout.

III. Podpůrná opatření ve škole

(Doplňte konkrétní postupy v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky

(specifikace úprav metod práce se žákem)

Zde uveďte metody, které budete při podpoře žáka uplatňovat, abyste dosáhli stanovených cílů.

b) Organizace výuky

(úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)

Zde uveďte, jaké budete využívat změny v organizaci výuky žáka, abyste dosáhli stanovených cílů.

c) Hodnocení žáka

(vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

Zde uveďte, jak upravíte hodnocení pokroku, aby podporovalo a napomáhalo dosažení cílů stanovených tímto PLPP.

d) Pomůcky

(učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)

Zde uveďte, jaké pomůcky budete k naplnění cílů využívat.

e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

Zde uveďte, jaké požadavky máte na ostatní učitele, kteří vyučují žáka, aby bylo dosaženo stanovených cílů.

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

(popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

Zde uveďte, jak bude probíhat domácí příprava žáka, jak bude probíhat komunikace s rodinou, aby byla zajištěna realizace podpůrných opatření synergicky i v rámci domácí přípravy.

V. Podpůrná opatření jiného druhu

(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

Zde uveďte jiná podpůrná opatření.

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP**Dne:**

(Naplnění cílů PLPP)

Zde uveďte, jak se vám podařilo, s využitím stanovených kritérií, naplnit stanovené cíle, uveďte datum vyhodnocení.

Doporučení k odbornému vyšetření¹ Ano Ne PPP SPC SVP jiné: jiné**Role****Jméno a příjmení****Podpis a datum**

¹ Odpovídající zaškrtněte, případně doplňte.

Třídní učitel	Jméno a příjmení třídního učitele	
Učitel/é předmětu/ů	Jméno a příjmení učitele/ů	
Pracovník ŠPP	Jméno a příjmení pracovníka ŠPP	
Zákonný zástupce	Jméno a příjmení zákonného zástupce	